

Ruoveden kunta
kirjaamo@ruovesi.fi

Viite: lausuntopyyntö 13.10.2022

Lausunto kaavan valmisteluaineistosta, Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutos, Ruovesi

Ruoveden kunta pyytää Pirkanmaan ELY-keskuksen (ELY-keskus) lausuntoa 23.8.2022 päivätyn Ruhala-Kautun rantaosayleiskaavan luonnoksesta.

Laadittavan osayleiskaavamuutoksen tavoitteena on lisätä osalle voimassa olevassa osayleiskaavassa osoitettua lähivirkistysaluetta (VL) erillispientalon rakennuspaikka (AO), sekä muuttaa voimassa olevan osayleiskaavan mukaiset kaksi kyläaluetta (AT) maa- ja metsätalousalueiksi (M-1). Kaavamuutos koskee osaa kiinteistöstä 702-405-1-297, joka on yksityisessä omistuksessa.

ELY-keskuksen lausunto

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) mukaan yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen (MRL 35 §). ELY-keskus katsoo, että yhtä kiinteistöä koskevalla yleiskaavalla ei voida yhteensovittaa toimintoja MRL:n tarkoittamalla tavalla.

Yhteensovittamistarpeen arviointiin vaikuttaa alueella voimassa oleva Ruhala-Kautun oikeusvaikutteinen osayleiskaava, joka on hyväksytty 25.1.2006. Osayleiskaavassa on tutkittu MRL 72 §:n mukaisesti rantarakentamiseen suoraan rakennusluvalla myönnettävien lomarakennuspaikkojen määrä ja sijainti maanomistajakohtaisesti.

Voimassa olevassa osayleiskaavassa nyt kyseessä olevalle kiinteistön osalle ei ole osoitettu rantarakentamispaikkoja. Sen sijaan kiinteistölle on osoitettu kaksi rakennuspaikka merkinnällä AT, kyläalue. Toiselle niistä on rakennus- ja huoneistorekisterin (RHR) mukaan rakennettu loma-asuinrakennus ja toisella sijaitsee vahoja maatilan talousrakennuksia.

Kiinteistö, jonka osaa nyt laadittavan osayleiskaavan muutos koskee, on melko suuri. Kaava-asiakirjoista ei selviä onko voimassa olevassa yleiskaavassa kiinteistölle osoitettu rantarakentamispaikkoja.

Lausunnolla olevassa osayleiskaavan muutoksen selostuksessa ei ole esitetty perusteita uuden rantarakentamispaikan muodostamiselle, eikä ns.

11.11.2022

kantatilaselvitystä jäljellä olevasta rantarakentamisoikeudesta kiinteistöllä. Kaavaselostuksessa ei ole myöskään arvioitu sitä, mitä vaikutuksia kaavamuutoksella on muiden voimassa olevan osayleiskaavan maanomistajien mahdollisille vastaaville kaavamuutoksille.

Esitetyn kaavamääräyksen mukaan osayleiskaavan muutoksen perusteella voidaan myöntää rakennuslupa maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaiseen rakentamiseen osayleiskaavan muutoksen ranta-alueen AO-alueilla.

MRL 73 §:n mukaan rantaosayleiskaava on pääasiassa lomarakentamiseen tarkoitettu kaavamuoto. Osayleiskaavan muutoksella osoitetaan vain yksi ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettu rakennuspaikka, joten osayleiskaavamuutos ei siltäkään osin ole MRL:n mukainen.

Luonto

Osayleiskaavaluonnoksessa osoitettu uusi erillispientalojen alue kuuluu voimassa olevassa osayleiskaavassa rajattuun sl-alueeseen. Sl-merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaat alueet, joissa on liito-oravan elinympäristö. Kaavamääräysten mukaan ”*Aluetta hoidettaessa ja käsiteltäessä tulee huolehtia siitä, ettei alueen luonnonsuojelullista arvoa vaaranneta. Alueen tulee olla puustoinen.*”.

Kaavamuutoksen mahdollisen uuden erillispientalojen alueelta on tehty ajantasainen liito-oravaselvitys vuonna 2022, jonka mukaan alueelta ei tehty havaintoa liito-oravasta. Selvityksen mukaan ”*Alue voisi olla osa laajempaa liito-oravan elinaluetta, ja se on liito-oravan liikkumiseen soveltuvaa ympäristöä*”. Selvityksen johtopäätöksenä alueen kautta on merkitty toimiva etelä-pohjoissuuntainen liito-oravan kulkuyhteys, joka väistämättä kapenisi mahdollisen uuden rakentamisen myötä. Kulkuyhteyksien leveyteen tulee kiinnittää huomiota, koska liian kapeat puustokäytävät ovat herkkiä tuulituhoille.

ELY-keskus katsoo, että elinvoimaisen liito-oravan elinympäristön kannalta toimivien kulkuyhteyksien turvaaminen on yhtä tärkeää kuin lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen säilyttäminen, ja tämä tulee huomioida myös kaavatyössä.

Yhteenveto

ELY-keskus katsoo, että esitetty osayleiskaavan muutos asettaa voimassa olevan osayleiskaava-alueen maanomistajat eriarvoiseen tilanteeseen.

Osayleiskaavan muutoksen aluetta tulee laajentaa siten, että se muodostaa MRL 35 §:n yhteensovittamisnäkökulmasta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

11.11.2022

Kaavaselostuksessa tulee esittää arvio kantatilalla jäljellä olevasta rantarakentamisoikeudesta ja varmistua maanomistajien yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumisesta.

Rannassa kulkeva liito-oravan kulkuyhteys tulee osoittaa leveämpänä.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut esittelijän lisäksi Elisa Nygård luontoyksiköstä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Hannu Eerikäinen ja ratkaissut ylitarkastaja Esa Hoffrén. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja PIRELY/14738/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/14738/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Eerikäinen Hannu 11.11.2022 09:17

Ratkaisija Hoffren Esa 11.11.2022 09:39

Vastaus

26.10.2022

MV/90/05.02.00/2022 1 (2)

Ruoveden kunta
Ruovedentie 30
34600 Ruovesi

Viite Lausuntopyyntö 13.10.2022

Asia **RUOVESI, Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutos**

Museolain uudistumisen myötä kulttuuriympäristön suojelua koskevat viranomaisasiat siirtyivät 1.1.2020 aloittaneille alueellisille vastuumuseoille. Pirkanmaalla vastuumuseona toimii Pirkanmaan maakuntamuseo, joka antaa lausunnon otsikon asiassa.

Museovirasto ei anna enää kulttuuriympäristösuojeluun liittyviä lausuntoja kuin rakennussuojelulaille ja asetuksella suojeltuihin valtion rakennuksiin, kirkkolain alaisiin sekä eräiden valtion toimijoiden välisten yhteistyösopimusten alaisiin kohteisiin liittyvissä hankkeissa sekä maakuntakaavoissa liittyen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) täyttymiseen <https://www.museovirasto.fi/fi/ajankohtaista/uusi-museolaki-voimaan-1-1-2020-mikae-muuttuu-kulttuuriympaeristoetehtaevien-hoidossa>.

Turhien viivästysten välttämiseksi asioiden käsittelyssä kaikki muut lausuntopyynnot tulee osoittaa suoraan alueellisille vastuumuseoille.

Pirkanmaan maakuntamuseo on mainittu lausuntopyynnön vastaanottajissa (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi).

Intendentti

Olli Soininen

Tiedoksi Pirkanmaan maakuntamuseo

Museovirasto
PL 913
00101 Helsinki

Asiakirjan nimi: RUOVESI, Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutos
Asiakirjan päivämäärä: 26.10.2022
Diaarinumero: MV/90/05.02.00/2022
Asiakirjan tunnus / Docid: 282756
Asiakirjan allekirjoittajat: Intendentti, Olli Soininen, Päättäjä, 26.10.2022 11:59:45, C=FI
Tarkistesumma: 6208095dfd3462407ec0c3eb347e112c
1e1999545c2b237a9ddf9efbf0ce90fb
902ea86bd3018775851089802049078a
4d1586899e7be40ce44535551a8c1dbb

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Museoviraston sähköisessä tietojärjestelmässä. Lisätietoja Museoviraston kirjaamosta (0295 33 6000, kirjaamo@museovirasto.fi)

VL: Ruovesi /Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutos

Kirjaamo <kirjaamo@ruovesi.fi>

pe 11.11.2022 14.19

Vastaanottaja: Janne Westerholm <janne.westerholm@ruovesi.fi>; Stefan Hirvelä <stefan.hirvela@ruovesi.fi>

*Ystävällisin terveisin,
Kirjaamo
Ruoveden kunta
Ruovedentie 30
34600 Ruovesi
kirjaamo@ruovesi.fi*

Lähettäjä: Hanna Djupsjöbacka <hanna.djupsjobacka@pirkanmaa.fi>

Lähetetty: perjantai 11. marraskuuta 2022 14.14

Vastaanottaja: Kirjaamo <kirjaamo@ruovesi.fi>; Marja Rantanen <marja.rantanen@ruovesi.fi>; pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi <pasi.lappalainen@nostoconsulting.fi>

Kopio: Elisabet Scarpellini <elisabet.scarpellini@pirkanmaa.fi>; Ruut-Maaria Rissanen <ruut-maaria.rissanen@pirkanmaa.fi>

Aihe: Ruovesi /Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutos

**Ruoveden kunta
Ympäristölautakunta
Ruovedentie 30
34600 Ruovesi**

Viite: Lausuntopyyntö osayleiskaavan muutoksen luonnosaineistosta
Asia: Ruovesi / Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutos

Ruoveden kunta pyytää Pirkanmaan liiton lausuntoa Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutoksen nähtäville asetetuista kaavaselostuksesta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta. Kaavaselostus, OAS ja kaavaluonnos on asetettu nähtäville 13.10. – 14.11.2022 väliseksi ajaksi.

Aineistoon tutustumisen jälkeen totean, että Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa nyt nähtäville asetetusta kaava-aineistosta.

Pirkanmaan liiton puolesta
Tampereella 11.11.2022

Hanna Djupsjöbacka
Maakunta-arkkitehti

+358 50 598 4134

hanna.djupsjobacka@pirkanmaa.fi

PIRKANMAAN LIITTO

Maankäyttö ja liikenne

Kelloportinkatu 1 B

PL 1002

33101 TAMPERE

Asiakirjan diaarinumero: 789/2022

Päivämäärä: 14.11.2022

Otsikko: Ruovesi, Ruhala-Kautun osayleiskaavan muutos, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä EE(S)T</i>
Hinnerichsen Miia Kariina	Vahva	2022-11-14 11:59
Lyyra-Seppänen Anna	Vahva	2022-11-14 12:59
Katariina		

Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettynä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

[Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta >](#)

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

14.11.2022 DIAR: 789/2022

Ruoveden kunta
Ympäristölautakunta
Ruovedentie 30
34600 Ruovesi

kirjaamo@ruovesi.fi

Lausuntopyyntönnö 13.10.2022

RUOVESI, RUHALA-KAUTUN OSAYLEISKAAVAN MUUTOS, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA SEKÄ KAAVALUONNOS

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikon mukaisen kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta. Tutustuttuaan sille toimitettuun aineistoon maakuntamuseo toteaa seuraavaa.

Kaavan suunnittelualueella ei sijaitse ennestään tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Kaava-alueella on tehty aiemmin vesihuoltolinjaa koskeva arkeologinen inventointi (Mikroliitti Oy: Ruovesi Kautunvuolteen pohjoisosan viemärintihankkeen rakennusalueen muinaisjäännösinventointi 2012), joka ei kuitenkaan ole kattanut kaava-aluetta kokonaisuudessaan. Kaava-alueen läheisyydessä, sen lounaispuolella sijaitsee muinaismuistolain suojaama kiinteä muinaisjäännös, Kautun historiallinen kyläpaikka (muinaisjäännöstunnus 1000006725) sekä mahdollinen muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka Vanha-Kauttu (1000006045). Kaavan suunnittelualueelle sijoittuva uusi erillispientalojen alue sijoittuu samalle korkeustasolle kuin mahdollinen kivikautinen asuinpaikka Vanha-Kauttu. Alueen topografia ja maaperä ovat niin ikään otollisia mm. kivikautista asutusta ajatellen. Lisäksi kaavan suunnittelualueella saattaa sijaita myös historialliseen kyläpaikkaan liittyviä, elinkeino- tai asutushistoriallisia muinaisjäännöksiä.

Edellä mainituista syistä johtuen Pirkanmaan maakuntamuseo tekee paikalle maastotarkastuksen aluetta koskevan mahdollisen inventointitarpeen arvioimiseksi. Maastotarkastus tehdään mahdollisimman pian syksyllä 2022, mikäli lumentulo ei estä tarkastuksen toteuttamista. Mikäli tarkastuksessa löydetään kiinteää muinaisjäännöstä tai muita arkeologisia kohteita tai sen perusteella arvioidaan tarkemman arkeologisen inventoinnin oleva kaavan suunnittelualueella tarpeellinen, lähetetään tästä tieto kaavan laatijalle ilman erillistä pyyntöä. Kaavaluonnoksessa esitettyjen maankäyttötarkaisujen toteutettavuuteen ja vaikutukseen arkeologiseen kulttuuriperintöön voidaan ottaa kantaa vasta maastotarkastuksen ja mahdollisesti tarvittavan arkeologisen inventoinnin tulosten perusteella.

Rakennetun ympäristön ja kulttuurimaiseman osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että suunnittelualue on pääasiassa talousmetsää. Sen länsiosassa sijaitsee neljä ilmeisesti läheisen Ylä-Kautun tilakeskuksen kuuluvaa talousrakennusta. Hankkeen tavoitteena on muuttaa nykyisessä osayleiskaavassa talousrakennusten koh-

dalla olevat kaksi kyläaluetta (AT) maa- ja metsätalousalueiksi (M-1) sekä lisätä alueen itäosaan erillispientalon rakennuspaikka (AO).

Alueella on voimassa vuonna 2006 hyväksytty Ruhala-Kautun alueen osayleiskaava sekä vuonna 2017 hyväksytty Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Niiden valmistelussa huomioitujen selvitysten perusteella suunnittelualueella ja sen välittömässä lähiympäristössä on todettu olevan merkittäviä rakennetun ympäristön ja maiseman arvoja. Lounaispuolella sijaitsee maisemallisesti arvokkaiden peltoaukeiden ympäröimä Ylä-Kautun tila, jonka historiaa voidaan seurata aina 1500-luvulle asti. Lisäksi koko suunnittelualue on osa valtakunnallisesti arvokkaaksi esitettyä ja/tai maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Merkintöjen perusteena ovat selvitykset: Ruoveden rakennusinventointi (Pirkanmaan maakuntamuseo, 2001) sekä Pirkanmaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi (Pirkanmaan ELY-keskus, 2014).

Viimeksi mainittu selvitys on sittemmin korvautunut Ympäristöministeriön laatimalla Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021) -selvityksellä, joka on valtioneuvoston päätöksellä 18.11.2021 otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi. Sen perusteella Ruoveden reitin maisemien maisema-alueen status on vahvistunut valtakunnallisesti arvokkaaksi. Alueen arvojen säilyminen on turvattava kaikessa maankäytössä.

Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Näsijärven reitin kanavat / Kauttu) sijaitsee yli 600 metrin etäisyydellä suunnittelualueen lounaispuolella ja lähin maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Harakkala) 1,5 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta luoteeseen. Kaavaselostusta on syytä näiltä osin korjata ja täydentää sekä mainita em. selvitykset kaavan tausta-aineistoina. Lisäksi kaava-aineistoon on syytä täydentää perustiedot (käyttötarkoitus, rakennusaika tai arvio, päärakennusmateriaalit) ja valokuvat suunnittelualueen rakennuksista kaavan ja sen vaikutustenarvioinnin tueksi.

Kaavakartalla ei ole tarpeen osoittaa aluerajausta sk, sillä rajaukselle ei selvitysten valossa ole perusteita (Museovirasto, RKY-inventointi, 2009). Sr-2-aluerajauksen määräyksessä on syytä poistaa viittaus maakunnallisiin arvoihin. Kyseessä on paikallisesti merkittävä aluekokonaisuus, jolla on kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Yleismääräyksellä tai sopivalla kaavamerkinnällä on osoitettava, että koko suunnittelualue on osa laajaa valtakunnallisesti arvokasta Ruoveden reitin maisemien maisema-aluetta ja uudisrakentaminen tai muu maankäyttö tulee sovittaa huolellisesti ympäristöönsä. Lisäksi määräyksessä tulisi kieltää voimakkaat maisemaa ja luonnollisia maastonmuotoja muokkaavat tasaukset, täytöt ja pengerrykset.

Kaavaehdotus aineistoineen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseolle lausuntoa varten.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,
Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141
Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi www.vapriikki.fi

Tutkija

Miia Hinnerichsen

Tiedoksi: Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto; Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan liitto

MH/mh/kml